

Oplegnotitie bij beleidsplan Vriendenstichting

Deze toelichting is bedoeld om:

- Nieuwe RAZU bestuursleden te informeren over de Vriendenstichting
- RAZU Bestuur te informeren over de aanleiding en achtergrond van het beleidsplan van de Vriendenstichting

Aan het bestuur wordt gevraagd:

1. Een korte inhoudelijke reactie op het beleidsplan te geven
2. Te bepalen of het uitgangspunt dat de Vriendenstichting een beroep kan doen op de 2% reserve cultuurhistorie bij het uitvoeren van cultuurhistorische activiteiten in de jaren 2023-2026 blijft gelden.

Ad 2 voorstel:

Indien er sprake is van cultuurhistorische activiteiten (1) geïnitieerd door het RAZU of de Vriendenstichting; (2) waarin beide samenwerken; en (3) die passen binnen de doelstellingen en prioriteiten van het RAZU dan kunnen deze (deels) worden gefinancierd uit het '2% cultuurhistorie budget'.

Toelichting beleidsplan Vriendenstichting

Doel Vriendenstichting

De Vriendenstichting is in maart 2010 opgericht. Doel van de stichting is het geven van financiële en andere steun aan het RAZU (bij oprichting van de Vriendenstichting nog RHC Zuidoost Utrecht). Zie ook [Vrienden - Regionaal Archief Zuid-Utrecht \(razu.nl\)](http://Vrienden - Regionaal Archief Zuid-Utrecht (razu.nl))

Statuten artikel 2 Doel

1. De stichting heeft ten doel:
de stimulering en ondersteuning van het werk van het RHC Zuidoost Utrecht en voorts al hetgeen met een en ander rechtstreeks of zijdelings verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn, alles in de ruimste zin van des woords;
2. Zij tracht dit doel te bereiken door:
 - a. Het verlenen van steun aan genoemd RHC;
 - b. Het bevorderen en verspreiden van kennis met betrekking tot genoemd RHC en de daarin berustende bronnen;
 - c. Andere middelen, die in overeenstemming zijn met het doel van de stichting

Terugblik

De Vriendenstichting heeft zich in de eerste jaren gericht op het werven van fondsen voor restauratie van de archieven die beschadigd waren bij de archiefcalamiteit eind 2002 (overstroming archiefdepot). Daarnaast verwierf de Vriendenstichting interessante stukken en collecties o.a. de collectie Deys (600 kaarten), die de stichting vervolgens aan het RHC in bruikleen gaf. Na de eerste jaren werd de vriendenstichting een partner waarmee het RHC activiteiten organiseerde, zoals een symposium over stadsrechten en het laten restaureren opnemen van het Poorterboek van de stad Wijk bij Duurstede. NB. Deze projecten werden betaald uit de 2% winstopslag en de organisatie werd gedaan door de bestuursleden van de Vriendenstichting met de directeur.

In ca. 2017-2018 startte het bestuur van de Vriendenstichting met de voorbereiding van een nieuw beleidsplan. Het bestuur Vriendenstichting besprak de optie om, naast het bieden van financiële steun, de rol van ambassadeur en netwerkpartner te versterken. De gedachte was om samenwerking te zoeken met historische verenigingen en deze organisaties een plek te bieden in het bestuur van de vriendenstichting. De Vriendenstichting zou daarmee een cultuurhistorisch platform in de regio worden.

Over deze nieuwe koers ontstond een verschil van mening tussen het bestuur van de Vriendenstichting en de directeur-archivaris RAZU. Het resultaat was dat de zittende bestuursleden van de Vriendenstichting medio 2019 hun zetel ter beschikking hebben gesteld.

De directeur-archivaris heeft vervolgens voor het bestuur RAZU een voorstel gemaakt waarin een koers voor de Vriendenstichting werd voorgesteld.

Bestuursbesluit december 2019

Het bestuur van het RHC, in vergadering bijeen op 18 december 2019 is van mening dat,

- Om aansluiting te houden bij het beleid dat voor het RHC voor de komende jaren is uitgestippeld, de activiteiten van de Vriendenstichting daarop zoveel mogelijk moeten worden afgestemd;
- Concreet betekent dat zoveel mogelijk samen met het RHC cultuurhistorische en educatieve projecten en activiteiten uitvoeren of mogelijk maken, en de collectie van de archiefdienst zichtbaar en bruikbaar maken voor een zo groot mogelijk publiek.

Het bestuur RAZU heeft dit voorstel in de bestuursvergadering van december 2019 besproken en vastgesteld. En aan de directeur-archivaris de opdracht gegeven nieuwe bestuursleden voor de Vriendenstichting te werven.

Nieuw bestuur

De vertrekkend directeur RAZU heeft drie nieuwe bestuursleden Vriendenstichting geworven en voor een eerste informatie bijeenkomst bijeen geroepen op 24 juni 2021, in haar laatste werkweek als directeur RAZU. Het nieuwe bestuur Vriendenstichting (Guus Breugeling (vz), Toine Maas en Els Elenbaars) is in die bijeenkomst geïnformeerd over de werkzaamheden van het RAZU en de (mogelijke?) werkzaamheden die het bestuur zou kunnen uitvoeren. De gedachten waren dat de bestuursleden van de Vriendenstichting tijdens het lustrum o.a. een boekenmarkt zou organiseren en actief zou participeren in cultuurhistorische activiteiten.

In het kennismakingsgesprek van de nieuwe directeur RAZU met het nieuwe bestuur Vriendenstichting (zomer 2021) bleek dat de nieuwe bestuursleden met wat gemengde gevoelens terugkeken naar de informatiebijeenkomst in juni. Het tweede gedeelte uit het RAZU-bestuursbesluit, het *“met het RAZU cultuurhistorische en educatieve projecten en activiteiten uit te voeren of mogelijk te maken”*, gaf de bestuursleden Vriendenstichting het idee dat zij (slechts) *“toegevoegd personeel”* waren die alleen mogen uitvoeren. Het voorstel om een boekenmarkt te organiseren voelde als een opdracht.

In de daaropvolgende maanden hebben bestuursleden Vriendenstichting, medewerker cultuurhistorie en directeur RAZU een aantal goede gesprekken gevoerd. In die gesprekken zijn de wederzijdse verwachtingen uitgesproken. De gesprekken hebben input geleverd voor een beleidsplan voor de Vriendenstichting.

In dit nieuwe beleidsplan gaat het bestuur van de Vriendenstichting uit van gelijkwaardig partnerschap en geeft het bestuur Vriendenstichting aan dat zij activiteiten alleen uitvoert als er sprake is van een sluitende begroting. Hiervoor zal het bestuur Vriendenstichting dan fondsen werven en/of een beroep doen op een bijdrage uit de ‘2% reserve cultuurhistorie’¹ van het RAZU. Het bestuur van de Vriendenstichting verwijst hiermee naar een eerder besluit (*datum besluitvorming nog niet gevonden*) waarbij is afgesproken dat projecten die RAZU en Vriendenstichting samen doen kunnen worden gefinancierd uit de 2% reserve voor cultuurhistorische projecten.

¹ Zie GR artikel 25 lid 7. Deze winstopslag mag niet gebruikt worden voor ‘archieftaken’. De uitvoering van cultuurhistorische projecten valt niet onder archieftaken. De winstopslag wordt jaarlijks toegevoegd aan de algemene reserve.